

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünneppal kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 26.	
Telefon: 306.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben háttal bérelve	
egész évre	14.00
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.00
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Kedves, korlátolt tehének

Ha kérdeznék tőlem, ki a legkitünőbb humorista Magyarországon — nem szellemességénél, hanem együgyűségénél fogva, — hát csak azt felelhetném, hogy Szász Zoltán ur, a Pesti Hírlap szabadkőmíves napi sajtótermékeknek dicső tollforgatója. Nem az első eset, hogy úgy eltalálta a tehének a szarva között a tőgyét, de a legutóbbi lapok egyikében felülmulta önmagát a saját magnevetségessé tételében. Mond okos dolgokat is, de azok közé iszonyu badarságokat kever.

Mikor azt mondja, hogy a zsidó érettebb emberfajta, mint a nemzsidó, akkor talán igaza is van, — ha nem gondol a jellembeli érettségre. Hogy nemileg érettebb a zsidó a világ összes nemzsidóinál, azt az ördög se tagadja le. De hogy például testi erősség tekintetében, derekasság, fejlett testtartás szempontjából éppen a mai hébernek volnának a legdalisabb legények, abban — engedje meg nekünk Szász Zoltán ur, hogy kételkedjünk mindaddig, míg a mai küzdelmes idők véres harcaterén nem látunk több zsidó katonát a lövészárokokban, mint nemzsidót — csupán a százalékot értve.

A zsidó „érettebb, fejlettebb“, csak a zsidó nők „magasabbrendűek, öntudatosak“, míg ellenben a nemzsidó nőkben „kedves, korlátolt tehényszerűség, édes, csókolni való libabutaság lakozik“. Ezt úgy „általánosságban“ mondja ki Sz. Z. Természetes, nekünk eszünk ágában se lett volna soha ennek az ellenkezőjéről, vagy éppen csak erről a dologról írni, ha nem olvassuk ezt a badarságot.

Hogy mennyiben „magasabbrendűek“ a zsidó nők, nem értjük. Erkölcsei tekintetben bizonyára nem. És hogy ezt a durva kifejezést: „kedves, korlátolt tehén“, még eddig soha senki nem ért-

ette másra, mint éppen a zsidó nőkre — amikor általánosságban fajokról beszélt, — az is tökéletesen bizonyos. Aki járt valaha az emberek között és hallotta véleményüket, igazat ad nekem.

Hogy a nőiességnek magasabb jellemvonásait, a „kultur-nőiességet“ bővebben termik a zsidó nők, az sem

igaz. A nemzsidó nő mindig jobban gondolja a gyermeke lelkét, mint a zsidó. De ha a majomszeretetet véli Sz. Z. a nőiesség magasabb jellemvonásának, akkor neki van igaza.

A vitát nem mi kezdtük. Mi csak hozzászóltunk a kérdéshez, de csak — általánosságban. k.—

Mit várunk az új főispántól?

A szabadkai politikai élet mai képe olyan, mint egy homályos futurista kép, melyben az esetvárnások tévesztő hajlásai sokszor bizonytalanságot szünek. E bizonytalanság telve van a legbensőbb bizalmatlansággal, mely azok részéről nyilvánul meg az új főispánnal szemben, akik a polgármesterhez való rokonsága folytán nem látják benne a kellő garanciát közéletünk radikális átváltatására.

Mi azonban reménykedve várjuk dr. Baloghy Ernő működésétől a közigazgatási poszolyák lecsapolását. Noha egyesek kételkedése ingatag világitásba helyezi ezt az álláspontot és bár Szabadka város kormányzásában külsőleg a leg-tökéletesebb klikk alakult ki Baloghy megbízásával, — mi határozottan annak a reménynek adunk kifejezést, hogy Baloghy program-

ján mit sem fog változtatni e gán- esot vető körülmény.

Dr. Baloghyról az első pillanat óta így vélekedtünk és bizalommal fogadtuk. E bizalmunk azonban előleg tetteihez, melyektől közéletünk átváltozását várjuk. Hisszük, hogy Baloghy Ernő első dolga lesz, hogy többek között a közgyűlési határozatoknak szerezzen érvényt. Mert eddig a közgyűlési határozatok csak határozatok maradtak és sok esetben nem lettek végrehajtv. Így többek között az áprilisi közgyűlés egyik határozata folytán a nyugdíjszabályzatot a legközelebbi közgyűlés elé kellett volna benyújtani. A nyugdíjszabályzatot el is készült és noha már egy rendes és egy rendkívüli közgyűlés is volt, a nyugdíjszabályzat nem került még közgyűlés elé.

Dr. Baloghy Ernőtől várjuk az ilyen és hasonló ügyek orvoslását.

Hadrik Anna Palicson.

— Toronyi Gyula fellépése. —

(Saját tudósításunk.) Elsőrangú művelzetben volt része tegnap este annak a kevésszámú közönségnek, mely a palicsi nagyvendéglő dísztermébe az esős idő ellenére is eljött Hadrik Anna társulatának az estjére. Strasser zenegoraművész kíséretével szebbnél-szebb dolgokat adtak elő: Toronyi Gyula operaénekes, Hadrik Anna és Taksony Piroska. Toronyi különösen Verdi Aidájából a románc elénklésével ragadta el a hálás publikumot. — Szaboleskának „A Grand Caféban“ című költeményével is nagy hatást ért el s igen szép volt Stojanovits „Mignon“ operájából a bódal.

Az esnek egyetlen nagyon komoly darabja volt: Hadrik Anna elszavalta Gyóni Géza legszebb költeményét, melynek a megírásával Gyóni halhatatlansá tette a nevét: Csak egy éjszakára küldjétek el őket... Hadrik Anna oly hatással, annyi kifejezéssel adta elő a költeményt, hogy átszellemülten hallgatta mindenki (még a

folytonos esacsogók is. Fura is, hogy ilyenek minden hangversenyen akadaak) Egy kitűnő Jászai-pardiát adott még elő igazi művészettel. Azt azonban nem érti a művelt közönség, hogy a művészek, mint Hadrik Anna is, miért pazarolják tehetségüket olyan közönséges, utcai költemények elszavalására, mint az a bizonyos II. Vilmos-nóta. Művelt ember undorodik az ilyesmitől. Taksony Piroska, Hadrik Anna leánya, szép tiszta hangon, kedvesen és nagy közvetlenséggel énekelt több darabot. Az est szép számainak nem éppen a kellemességei közé tartozott a konferálónak egypáresapnivaló vice és disznósága. Talán azt hitte, Budapesten van?

Legújabb telefontudósításaink a második oldalon található.

Terror alatt egy bácskai község.

Az utóbbi időben többször foglalkozott már a Délvidék azokkal a tarthatatlan állapotokkal, melyeket Veprőd község szevevé magát korlátlan hatalomnak képzelő jegyzői uralom alatt. Egész Bácskában oly sárba feneklett közigazgatásra sehol sincs példa — mint itt van.

A korlátlan uralkodás, a terror, a személyi bosszu hazája e bácskai község, melynek első vezető személyei évek óta egy és ugyanazon poshadt szellem léncszemeiként tűnnek fel azok előtt, kik köztük összehasonlításokat eszközölnének.

Mindezek elmondására egy tegnapi eset kényszerít bennünket. Máskor esendes, viharokat fel nem verő tanítválasztás volt e községben.

A választást már hetekkel előbb megelőzte az általános bizonytalanság. Az iskolaszéki tagok leg-többje semleges álláspontra akart helyezkedni, mert a pályázók közül azt, aki mellett Michler a jegyző feneketlenül megalapozott akciót indított, nem akarták a tanítói székben látni.

Ezzel szemben a nép óhaja egy másik pályázót támogatót, aki mellett az iskolaszéki tagok is mind állást foglaltak volna, nem csak azért, mert községbeli, de ambiciós szándékairól többször tett tanúbizonyosságot. — A jegyző, aki nem iskolaszéki tag, személyi bosszúból hetekkel a választás előtt kijelentette, hogy a választás eredménye rá nézve semmi esetre nem lesz kedvező.

Ezzel szemben a választás megkezdése előtti utolsó percekig teljesen bizonyos volt az iskolaszéki tagok állásfoglalásából következőtve a jegyzőtől üldözött tanító megválasztása.

Michler azonban, hogy sikere biztosítva legyen, nem riadt vissza a hatalmi presszió eszközeihez nyulni. Az egyik iskolaszéki tagot néhány perccel a választás előtt magához hívatta, melynek következményeként az nem jelent meg a választáson. Viszont egy másik tag csupán afeletti féltelmében, hogy haretéren lévő fiához nem jut el a csomag, színtőn távol maradt. A küzdelem ugyanis a postamester veje körül fejlődött ki.

Végül, ha személyes ellenvetéseket is akarnánk felhozni a megválasztott tanító ellen, csupán azt fűzzük még ide, hogy eddigi működése alatt két ízben lett hanyagság miatt megintve.

Egyébként jellemző az egész választásra, hogy maga az iskolaszék elnöke szavazati jogától elállt.

Fogyunk erősen . . .

Egész Magyarországon, de Szabadkán különösen nagyon megszivlelendő volna a német népszaporodás érdekében a birodalmi gyűlés elé kerülő javaslat a születések össökkenésének megakadályozására. A javaslat a következő főbb szempontokból fog kiindulni:

1. A magzatelhajtást a jövőben semmi körülmények között sem szabad egy orvosnak végrehajtani, hanem minden egyes esetben több orvosból álló konziliumot kell összehívni, amely hatósági orvos elnöke alatt dönt.

2. A nyilvános szülészeti intézetek kivül, — a melyek hatósági ellenőrzés alatt állnak — semmiféle más szülészeti intézetet megtiltani nem szabad. A titkos szülészeti intézeteket egyszersmindenkorra be kell tiltani.

3. A szülés megakadályozására szereket és eszközöket forgalomba hozni tilos. Kivételek a nemi betegségek megakadályozására szolgáló szerek.

Ahol akkora a halandóság, mint itt a Bácskában és Szabadkán, nem lehet tétlenül állni. Valamit kell tenni a szaporodás az egészséges szaporodás érdekében.

Gyarapítják vagyonukat a cigányok.

A becsületes cigány épp oly ritka, mint a fehér holló. Városunk határában és a külvárosban több cigányoslád van letelepedve. Közülük azonban egyik sem foglalkozik becsületes munkával. Egyedüli életcéljük a rendőrséget foglalkoztatni.

Most is egy ilyen esetről kell beszámolnunk.

Téglás Istvánt VII-ik kör Erdő-utca 82-ik száma alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy mikor Paliesra utazott, zsebéből ki lopták pénztárcáját, melyben 700 korona volt. A villamosban a mellette ülő asszonynak is eltűnt 2 koronája. A közelükben egy cigányleány állt. Őt fogták gyanúba. A cigányleány azonban látván a helyzet veszedelmességét, leugrott a villamosról.

Egrényi Ferenc tanonc azonban ismerte a cigányleányt. A rendőrségnek hamarosan sikerült is elfogni Kovács (Kács) Mária 18 esztendő budapesti illetőségű leány személyében. A leány a rendőrség előtt konokul tagadott, noha a tanoncyerek, akinek semmi érdeke állítani, hogy ő vitte el a pénzt, szemébe is megmondta, hogy látta, mikor a pénztárcát egy mellette levő asszonynak átadta.

Szurmay-nap

lesz az elesett honvédek árvái javára szerdán és csütörtökön a 6 honvéd gy-ezred

teljes zenekara

közreműködésével a —

Lifka moziban

Szinre kerül ezúttal G. PUCCINI világhírű operája filmen

A bohémélet.

Kezdeté fél 6 és este fél 9 órakor.

A „Délvidék“ legújabb telefonhírei.

Oroszország szétbomlik.

Stockholm, aug. 28. A Novoje Vremja üdvözli a moszkvai kongresszust és az utolsó eszköznek tartja, mely még megmentheti a birodalmat. Az egész országban óriási a fejetlenség. Finnországban lázadás fenyeget és rövidesen szétbomlik az egész Oroszország, ha most erélyesen nem orvosolják a bajokat.

A fővezér nem akarja folytatni a háborút.

Stockholm, aug. 28. Kornilov főhadvezér emlékiratot nyújtott át Kerenszkinék és abban határozott érvekkel kimutatja a háboru folytatásának a céltalanságát.

Harcaink a románokkal.

Román hivatalos jelentés: Bukovinában és a moldvai nyugati széleken a Trotus völgyéig puskatüzelés és tüzérégi harc. A Szeret mentén hevesen, de eredmény nélkül lőtte az ellenség állásainkat.

Az angol kormány szeretné megkaparintani a cárt.

Pétervár, aug. 28. Az angol kormány az orosz kormánynak előterjesztést tett arra nézve, hogy a volt cárt és a cári családot küldje egy cirkálón Angliába. Az orosz kormány még nem adott végleges választ, de a munkás- és katonatanács többsége elutasító álláspontot foglal el.

Repülők elsüllyesztettek két hajót.

Berlin, aug. 28. Wolff-jelentés: Repülőink legutóbb számos sikeres repülést végeztek a kurlandi partokon az ellenséges katonai berendezések ellen. Több bombát dobtak a Rigai-öbölben az orosz tengeri haderőre is. Egy Sovil-osztályu torpedóuzót elsüllyesztettek, valamint egy orosz teherhajót is.

Új megállapodás a különbékéről.

Genf, aug. 28. A Journal jelenti: A legutóbbi londoni szövetséges konferencián a szövetségesek új megállapodást fogadtak el, mely a különbéke eltöltésére vonatkozó londoni egyezményt kiegészíti.

Dugába dőlt a nyugati offenzíva.

Bern, aug. 28. Svájci lapok katonai kritikusai megállapítják, hogy a nyugati offenzívában általános el-lanyhulás állott be. A franciák ugyan részleges harcokat erőszakolnak ki, de ezek semmi jelentőséggel sem bírnak és a Havas-ügynökség legutóbbi hivatalos jelentése úgy szól, hogy a harcok már elérték tetőpontjukat, ha ugyan már nincsenek ezen túl.

Az angol kormány hizeleg a munkásvezéreknek.

Hága, aug. 28. Londonból jelentik: Hendersen angol munkáspárti képviselő egy gyűlésen hevesen kritizálta az angol kormánynak a munkásvezérekkel szemben követett politikáját. A kormány ugyanis hízlegésekkel és rendjelekkel igyekszik a munkásvezéreket megnyerni. De a munkások maguk tudni fogják — mondta a szónok, — hogy a kormánynak ilyen politikájával szemben, melyet különösen Lloyd George erőltet, mit kell tenni.

Nagy nyomor a leégett Szalonkiban.

Szalonik, aug. 27. A városban a két tűzvész következtében igen nagy a nyomor. 15 ezer ember betevő falat nélkül áll, 60 ezren szükségállásban vannak. Sándor görög király ide érkezett a nép közé.

Hadisegélycsalásért egy évi börtön.

Két asszony fölött itélkezett tegnap a szabadkai kir. törvényszék. Az asszonyok ellen az volt a vád, hogy jogtalanul szedtek föl 1915. ápr. 16-tól kezdve összesen 520 korona 88 fillérvnyi hadisegélyt. Özv. Gombos Józsefnak ugyanis 2 fia vonult be katonának. Az egyik, Gombos Antal, nőtlén, a másik pedig, Péter Pál nős, de ez Gyöngyösön élt és sohasem segítette az anyját s az mégis azt vallotta, hogy ez a fia tartotta el. Ezekben a csaló manipulációkban segítségére volt a menyé, Gombos Péter Pálné, aki föl szokta venni a hadisegélyeket az anyósa könyvére. Két évvel tovább károsította a két asszony a kinevált, míg végre egy nevtelen levél figyelmeztetésére — mely mind a kétőt csak mint „sült parasztot“ jellemzi — véget nem vetettek üzelmeknek. Özv. Gombos Józsefné, hogy könnyebben menjen a család, egyik hadisegélykönyvben mint Gombos Ferencné iratta be magát. Csalásért egy évi börtönre mint főbüntetésre, azonkívül 60 korona pénzbírságra és 5 évi hivatalvesztésre ítélték, míg a menyé csak 6 hónapi börtönt, 20 korona pénzbüntetést és 3 évi hivatalvesztést kapott. Mind a ketten felebbeztek, de felebbezett az ügyész is sulyosításért.

„Ha már vállaltam, hát vállalom . . .“

— Aki meg sem érzi

három disznó elvesztését.

Sertéslopásért állott a szabadkai törvényszék előtt Kordán István 29 éves szerbitebeli napszámos. Balog Sándor bácsfeketehegyi gazdától ugyanis 2000 koronát érték 3 sertést lopott el. Büntességét nem akarta beismerni, de később a kereszt-kérdések alatt megtörve, kijelentette, hogy „ha már vállaltam, hát vállalom“ s azután szépen, töredezten bevallotta, hogy a három sertést ő hajította el, majd el is adta 900 koronáért. A pénzzel elment a szenttamási határba egy asszonyhoz, ott bepálinkázott, elaludt és reggelre nem volt nála a pénz. Hogy hova lett, nem tudja.

Kihallgatták a károsult Balog Sándort is; vallomása szerint a lopás este 10—11 óra között történt. A tettest nem ismeri. A lopást egyik orosz napszámosa vette észre, aki a kutyák ugatására figyelmessé lett, de mire kiment, a disznóknak nyoma se volt.

Tekintettel arra, hogy sem kárterítést, sem Kordán István megbüntetését a károsult nem kívánta, a törvényszék 9 hónapi börtönre ítélte Kordán Istvánt.

Az ügyész további letartóztatását kérve, sulyosításért, a vádlott pedig enyhítésért felebbezett.

Tűzifa-szállítás. Topolya. A topolyai járásbíró 74 köbméter elsőrendű esomónélküli korhadimentes gyertyán, esetleg, bükk hasábnál szállításának biztosítására versenyfolyamatot hirdet. Pályázati határidő szept. 11-én d. e. 10 óra. Bónatpénz 5 százalék.

Akinek igen drága lett a krumpli.

Olesón akart krumplihoz jutni Pölhe Kálmán, aki a Fuki-ölkéden szedte föl két egész lánc burgonyatermését. A lopásnak is igen ravasz módját eszelte ki. Megtelepedett Futó Pál kocsinájában és ott reggelenként, pálinkázás közben, kikérdeztette az embereket, ki nem lesz az nap otthon a földjén. Annak az ültetvényéből aztán pár zsák krumplit föl-fölszedeg-

tett. A kocsinában azt hitték, hogy valakinek napszámba dolgozik és hazavitték vele a krumplit. Sokáig nem is jöttek rá a furfangra, de egyszer rajtavesztett és tegnap a törvényszéken el is ítélték 9 hónapi börtönrre Pölhe és ügyvédje semmiségi panaszt jelentettek be, mert mezőrendőri kihágásnak minősítik az esetet, mely a rendőrség hatáskörébe tartozik. Ugyanekkor azonban az ügyész is felötbezett, még pedig az ítélet súlyosbításáért.

NAPI HIREK.

AZ ÁLOM.

Az álmunk tarka életképet oszt
S bár mondják: hazug; el nem hihető.
Mégis, egyszer jól, máskor fájó rosszt
Lepkeszárnnyakon lebegtet elő

Az álmunk sokszor: csodás, gyönyörű,
Néha: kegyetlen képet tár elénk,
Egyszer ragyogó élet, mélytűző,
Máskor, kiszáradt esontváz tart felénk.

Felébredünk s folytatjuk álmaink,
Futunk elérhetetlenek után,
S vacogva fogjuk ruha-rócaink,
Ha a halál vigyorog ránk, bután.

BARTÓK MÁRTA.

— A Szokoly-otthon felavatása. Ma délután fél 6 órakor avatják fel hivatalosan a Szokoly-otthont, mely a Halasi-uti barakk-táborban van felállítva.

— Táborigazgató ezüstmiséje Szabadkán. Vörös Nándor dr. tábori lelkész holnap, szerdán délelőtt 9 órakor tartja a Szent Teréz-templomban a szabadkai papság segédletével ezüstmiséjét.

— Kiállítás. A szabadkai Oltár-egylet a kárpáti és erdélyi betérsek által feldúlt falvak templomai felszerelésére beszerzett és az egyesület által készített kézimunkákból, azoknak rendeltetési helyükre való elküldése előtt, az egyesület székházában, a Miaszszonyunkról n. Iskolanénék zárdájában szeptember 2—3—4-én kiállítás rendez, melyre az egyesület tagjainak, valamint az érdeklődő közönségnek megjelenését kéri. Külön meghívókat nem adnak ki. A kiállítás vasárnap szeptember 2-án délelőtt 10 órakor sz. misével kezdődik, melynek végzetével Vojnits Dezső prépost-plebános egyesületi igazgató a kiállított tárgyakat meg fogja áldani és a kiállítást megnyitni. A kiállítás naponta reggel 9 órától d. u. 6 óráig lesz nyitva. *Belépti díj nincsen.* A jótékony cél iránti tekintetből adományokat köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Eddig a következő adományok érkeztek: Peczené Lovday Terézia: egy antik kehely paténával, Vidákovits M. Félix 300 korona, Polyakovits Mária gyűjtése 200 K, Ruffy Pálné 100 korona.

— Ne aggódjunk az eltűntek miatt! Számtalan hasonló eset fordult elő a háboru kezdete óta; nem helyes tehát, ha kétségbe esünk, mert mint az alábbi történet igazolja — nem vesztek el miud azok, kiktől egy ideig hír nem jött. Horváth Lajos topolyai vendéglős fia is még 1915. szept. 14-én eltűnt a harcstéren és szülei semmit sem bírtak megtudni a fuholletéről. Már rég elisrátták, de

most levelet kaptak tőle és azt írja benne, hogy egészséges, jó helye van; csak szeretne haza jönni. Még 1917. márc. 14-én írta a lapot.

— Vigyázzanak a civilek! A honvédelmi minisztérium rendelkezése a rendőrség és a katonai rendőrség ezennel fokozottabb figyelemmel fogja ellenőrizni a férfiak katonai viszonyait. A rendőrség felhívja a katonaköteles korban levő férfiakat, hogy saját érdekében hordja magánál a katonai viszonyait feltüntető igazoló iratokat, vagy a felmentést igazoló okmányt, esetleg az alkalmatlanságot tanúsító népfelkelési igazolványi lapot.

— A tejügy országos rendezése. Az Országos Közélelmezési Hivatal kérdőívet küldött a polgármesterekhez, hogy azt kitöltve terjesszék föl. A kérdőívben a következő és a teje vonatkozó kérdések szerepelnek: All-e a városba behozott tej a vámonknál valami hatósági ellenőrzés alatt? Mennyi tejtel rendelkezik a város? Mennyi a két éven aluli kisgyermek száma? Mennyi tejet fogyasztanak a kávéházak, cukrászdák, stb. naponta?

— A tyuktolvaj bűnhődése. Egy 19 éves leány felett ítélték a szabadkai kir. törvényszék. A lányt 4 darab tyuk ellopásával vádolták. A bűnös saját bevallása szerint éjjel Manheim Márk szabadkai lakos udvarába lopózott be olyan formán, hogy a kapukulesot — mely állandóan a kapun belül volt felakasztva — egy résen át kivette és az így most már nyit kapun a baromfióhoz lopózott. A lopás után újra visszahelyezte a kulesot előbbi helyére és az eltulajdonított baromfiút reggel a szabadkai piacon 44 koronáért eladta. A bíróság, tekintettel a vádlott kiskorúságára és töredelmes vallomására, két hónapi fegyházra és 60 korona kártérítésre ítélte.

— Hogy a zöldség és gyümölcs? A zöldség, főzelék és gyümölcsök legmagasabb árai szeptember 1-től szeptember 15-ig a következők: 1 kg főzöttök 60 f., zöldbab és viaszbab 1 K 44, paradicsom — 72, ugorka kovászosnak — 40, ugorka ecetbe — 55, alma I. rendű 1 65, alma hullott — 42, körte I. rendű 2 60, körte hullott — 60, friss szilva — 66, — 1 14, fajtinnye sárga — 84, görögdió fajt — 68, görögdió közönséges — 42, szőlő 3 20, dió 3 80, sárgarépa, petrezselyem, zöldség nélküli 1 08, sárgarépa petrezselyem levéllel — 96, vörshagyma 1 34, foghagyma 2 60, zöldpaprika apró darabja — 5, zöld paprika töltési való 10 fillér.

— Gabonacsempész — rendőrkapitány előtt. Gőncz Elek vasuti mozdonyfűtőt már több ízben tetten érte a rendőrség gabonacsempészésben. Gőncz a bródiaknak szállította a szabadkai búzát. Legutóbb 7 zsákkal akart kicsempészni, de Maródi Szávó és Toller Ignác polgári biztosok megakadályozták számdékában. Így került Gőncz tegnap dr. Brestyánszky Miklós rendőrkapitány elé. A tárgyalások folyamán, noha Gőncz a tettenérés alkalmával beismerte, hogy a buza az ő tulajdona, most azt igyekezett bizonyítani, hogy a buza egy vasutas társadé, akinek bevásárlási engedélye van. A polgári biztosoknak azonban sikerült ennek ellenkezőjét bebizonyítani és Gőncz ebből kifolyóan 30 napi elzárásra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélték. A tárgyalási jegyzékony egy másolatát megküldik a kereskedelemügyi minisztériumnak, hogy így Gőncz stiklijéről értesüljenek és tekintettel előbbi kalandjaira, a felfüggesztés ne késlekedjen. A jegyzékony egy másik másolatát a Közélelmezési Hivatalhoz küldik fel.

— A szabadkai II. Kerületi Futball-Club vasárnap Szegeden mérkőzött a Szegedi Atlétikai Clubbal. Félidő 2:1, verseny vége 3:1 a szegediek javára.

— A harcias szőlőcsempész Már megemlégtük tegnap, hogy Milánkó István 6. honvéd gyalogezredbeli katonát vasárnap délnél 12 órakor a Bajai-uton megszurkálták. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Milánkó István a felesége hívta el a kocsinából; utközben találkoztak Csulinovics Pál, Csulinovics Mihály, Csulinovics Istvánnal és Orovecz Gergely szőlőcsempészrel. Milánkó István rájuk szót, hogy ne foglalják el az egész gyalogezredet, majd hosszabb vitaközös után Orovecz Gergely elővette a bicskáját és a bal lápeca alatt Milánkó Istvánt alaposan megszurta. Bevitték a képezői kórházba, ahol megálapították, hogy a szurás nem életveszélyes.

— A smucig zombori uriaszony Tegnap nem mindennapos kis eset játszódott le a palicsi fűdőházban. Egy uriaszony, aki állandóan a fűdőházban tartotta uszórúháját, lement fürödni. Az uszómester egy kabinkulesot és a fűdőrúhát átadta neki. A hölgy karjára fűzve az uszórúhát, azzal az ürüggyel, hogy kint várja egy barátja, akivel pár szót akar váltani, kiment. Alig egy perc múlva egy kis fiuvál küldte vissza a kert kabinkulesot. Több mint valószínű, hogy mindezt csak a pár hatos megtakarításáért tette, ami bizony nem szolgált díszéretére, mert inkább oveti volna egy fagyalttal kevesebbet és — hiszen ezer más módja is van a pénz megtakarításnak. De vagy uriaszony legyen valaki, vagy ne!

Vatódó amerikai fogak és fogsorok

Különlegességek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platinából, koronák és hidak, ugyanígy szájpadlás nélküli fogak. Foghuzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombák). Schiffer Géza vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-ut. Prokes-ház.

Telefon Interurban 561.

— Az ÉLET szépirodalmi képes heti folyóirat (szerkeszti Andor József) augusztus 26-i száma a következő tartalommal jeient meg: Augusztus 19—20. — Kertvárosok — Széttépett levél — széttépett álm. (Költemény.) — Savasi hó (Regény.) stb. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15/c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal

Ha régebbi lappéldányokat akar rendelni valaki, írja meg levélben, hány darab újság kell neki, küldjön be abban a levélben a Délvidék kiadóhivatalának annyiszor 6 filléres levélbélyeget és mi azonnal küldjük címére a lapot. 5 újságért például küldjön egy 30 filléres bélyeget.

Aknára futott egy francia hajó.

Genf, aug. 28. A Petit Parisien jelenti: Az Anjou nevű francia őrhajó Rocquefortnál aknára futott és elsüllyedt.

Közgazdaság.

Kövés a közőrűkő. Behozatali nehézségek folytán érzékeny hiány mutatkozik természetes közőrűkővekben. A belföldi termelést mely a szükséglet fedezésére eddig nem volt elegendő, jelenkényen fokozni kell. Használható homokkővet adó lelhelyeink vannak. Ezeket fel kell tárni, a fennálló telepeket jobban ki kell használni, a megszünteteket újból üzembe kell helyezni. A termelőik és fogyasztók erre vonatkozó közlésekkel mielőbb a hadügyminisztérium nyilvántartó osztályához forduljanak, (Wien, I. Urania-Strasse 4.) Szorgalmas vállalkozók a lehetőség szerint hatósági támogatásban fognak részesülni.

Szerkesztői üzenetek.

H. József, Topolya. Az illető lapban valószínűen egy gyertyagyáros irhatta azt a cikket, mely a palicsi bokrok katonanapi rejtelméről szólt. Csak gyárosnak lehet annyi gyertyája, hogy éjjel annyi helyen asszisztálhasson.

Csavargó. A csavargóbíró, az 1913: XXI. t. c. alapján a „közveszélyes munkakerülők” ítélték hatóság, szorosabb értelemben véve csak járásbíró, minthogy a csavargás kihágásáról való ítékezés megmarad a rendőrség hatáskörében és csak a csavargás vétsége került a fentebbi törvény életbeléptével 1913. augusztus 11-én a járásbíró hatáskörébe.

Főszerkesztő: Pinterits Károly

igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: Dr. Fontányi József, ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik feledhetetlen jó lányom illetve nővérem, Vilma temetésén résztvettek, ezúton mondunk köszönetet.

Özv. Weinper Mátyásné és Weinper Katica

Használt tankönyveket

magas áron vásárlunk vagy ez évben szükségesre becséréljük. Mielőbb vásárolja meg mindenki szükséges

iskolakönyveit

leszállított áron, amíg a készlet tart!

Tisztelettel
Lipsitz és Lampel
könyvkereskedés és antikvárium Rudics-utca, a Zsidó templom mellett. Telefon 604.

Jótállás a biztos eredményért
Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki nyug. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. 1 doboz ára 5 K. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismerető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli árusítója, a Torontali Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Hirdetéseket felvesz a „Délvidék“ kiadóhivatala.

MENETREND

Budapestről érk.	délután 1:00	éjjel 6:01*
Budapestre ind.	délután 12:24	éjjel 3:59
Zomborból érk.	délután 10:15*	délután 1:55
Zomborra ind.	délután 12:45	éjjel 5:28
Ujvidékről érk.	délután 10:02*	éjjel 10:11
Ujvidékre ind.	délután 11:21	éjjel 6:14*
Szegedről érk.	délután 7:42	délután 1:21
Szegedre ind.	délután 11:50	éjjel 11:50
Cservenka—Gombosról érk.	délután 4:44	délután 12:40
Cservendka—Gombosra ind.	délután 7:42	éjjel 8:07
Zentáról érk.	délután 12:40	délután 6:15
Zentára ind.	délután 12:40	délután 1:30
Bajáról érk.	délután 9:02	éjjel 12:05
Bajára ind.	délután 9:26	éjjel 8:57
Bácsalmásról érk.	délután 7:45	éjjel 4:42

A *gal jellettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Eladó

borok és szőlő

SZOBONYA BERTALAN

H. rgosi Királybalmán elad 600 hl. 6 és tavalyi bort, törköypalinkát 150—200 hl. Chasselas szőlőt, továbbá Madeline angrévet és Kossuth Lajost helyben átvéve és a vevő kosarába mérve.

Egy jó házból való fiu fizetéssel felvétetik a

SZENT ANTAL nyomdában

Viszketegség, sömör, rüh

bajt leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-fele eredeti

„Barnaszir“.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Fleisch-felét kérjünk. Próbátégely 1.00, nagy tégely 3 kor. - - családi tégely 9 korona. - -

Kapható Szabadkán: Deesy Gyula „Szt. Teréz“ c. városi gyógyszerárában I. kör, Deák-utca, Kiskápolna mellett.

500—800 literes

boros hordókat

nagyobb mennyiségben

! vesznek !

Nejesek Góza fűszerkereskedő. Telefon 222.

Közeli tanyára esafados

csősz,

illetve feles

konyhakertészt

keresek. Németh Simon, IV. kör, Berecsényi utca 637.

Női szépség

csak akkor állandó ha „Medea“ email crémet

használ szavatosságunk mellett.

Megszüntet minden arcbőrtisztatlanságot és üde arc bört készíti. Ár 14 korona.

Kapható: Mátis Bela kozmetikus s vegyésznél Kispeszt.

A „Délvidék“ már felkötőkor kapható az utcán

A legjobb és legtokéletesebb

daráló

kis és nagy gazdaságok részére nélkülözhetetlen

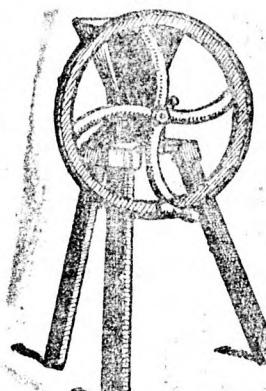
Kicsérélhető hengerrendszer.

Ára 75 korona.

Azonnal szállítható. Előlegül 10 kor. küldendő. Megrendelhető pontos cím :: és vasutállomás megjelölésével. ::

SOHR PAL

üzemi különlegességek gyári raktára Somogyzil.

IZLÉSESEK ÉS OLCSONY ÜZLETI LEVÉL-
:: PAPIROK ÉS BORÍTÉKOK A :::

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

..... SZEREZHETŐK BE. ....

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Cirkenlea. Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalék alap 2.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskőkre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyereseménnyel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzsei és kommissionális megbízásokat.

Arusztály: Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányu arató-, fűkaszáló- és vetőgépeket, cséplőgép-garnitúrákat kukorica-kapáló és sornivelő ekéket, boronákat, szecsokavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.